

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Земунски Гласник излази Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 фориенти у банкнотима заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнице у Србији стаје лист овај дукат царски с поштарином. За Босну, Хрцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Број 18.

Предплату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожић у Београду. Предбројници из Босне, Хрцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилајетске печатње у Сарајеву. Без новца никакве се не уважавају наручбине.

ПОДИЖИМО ДРУШТВА УМЕРЕНОСТИ.

Од Дра Милоша Радојчића.

(Наставак)

Видивши то, одма је као мудар и савестан свештеник потражио узрок томе злу и видио је, да је пијанство овладало и малим и великим, и мушким и женским. Ту се без оброка вино и ракија пила, све се и црно испод нокта трошило на шпиритуозна пића, док је трајало, а то је време месојећа било. Кад су све потрошили и попили дође време пољске радње, сад и без топла јела и без напика невољни и малаксапи, падали су као муве у разне болештине, а крајња сиротиња и голотиња у свакој кући. „Сиротињо и селу си тешка, а камо ли кући у којој си!“

Као савестан отац поверенога му стада смишљао је наш Матејев и дању и ноћу, како ће томе злу доскочити и пијанство, ту моралну кугу, истребити. Он се лати свога посла, здружи се са неколицином честитих људи свога места, који се свечано заветују, да од тога часа неће ни ракију ни вино, нити икакво раздражујуће пиће пити. Благослов божији пратио је сад од постанка све једнако ово спасоносно предузеће његово. Чланови друштва новог саветом, поуком, примером тако се мало по мало умножише, да крчме, које досад дупком пуне беше, изпразнише се, црква и школа све пуније биваше. У овом досад од сиротиње притиснутом месту, све поче на боље ићи. Честити Матејев, одушевљен овим добрим појавом, године 1833. предиковати поче, кад је своју општину спасао, по целој Ирландији и у цркви и свуда на јавним местима. Он је навађао узроке, због којих је народ осиромашео и које прете да народ у пропаст доведу, и свуда настојаваше крпком вољом и

одважношћу, да се друштва против пијанства оснују. Народ по свуда слушајући лепе савете, поштовао га као оца, учитеља и спаситеља свога. Тисућама људи, међу овима окорели досад пијанци, склонили се и свечано заветују се, да ће одустати од пијанства, ове гнусне страсти, што достојанство човека вређа и у блато га баца, а тако свечаним овим заветовањем ступи сваки у друштво умерености. При путу овог врлог свештеника по Ирландији дочекивао га је народ по свуда као свога избавитеља; он је благосиљао и саветовао, а они завете свечано полагали, да ће се куге моралне опростити, и одсад умерено живити. У вароши Ненаг ступе у тиљи час у друштво умерености двадесет хиљада људи, у Галвају за два дана сто хиљада људи и даље у Портумни и другим местима стотинама хиљада чланова овога друштва. Кад је свој пут овако спасоносно по Ирландији довршио, отишао је у тој истој намери у Енглеску, а затим у Америку. Где се год Матејев показао, народ га са највећим одушевљењем дочекивао и свуда је завео друштва умерености. У јесен 1851. врати се он у Европу, праћен свуда благословом и божијим и народњим.

Сад да погледамо, како код нашег народа стоји са овом кугом моралном, т. ј. пијанством. Сваки ће из грла повикати, да с њега народ наш најгоре страда и пропада. Срце савесног човека заболети мора, кад погледа, да код нашег света није никаква срамота и зазор опијати се као марвинче, и достојанство човечије погазити, још се на жалост младеж са пијанком дичи и поноси. Језгро народа, простота наша, пала је дубоко у ово тешко зло. То је жалосно стање, то пропаст народа предказује. По Бачкој и Банату, по Срему и по целој граници наш народ с тога зла и покора страда и

пропада! Пијанство породице и куће код нас утамањује, људе до просјачког штапа и прерано у гроб доведе, а децу и жену у највећу сиротињу баца. Није ли то куга, која нам прети, да ће нас потаманити, и ову лепу нашу постојбину туђинцима предати? Већ смо дубоко пали и морално и материјално. Та зар за име бога невидимо, да већ у ово ужасно зло не само одрасли, него и деца падају? Отац се дичи, како му син може добро испијати боце, као и он сам, а не зна тужан, да му у срцу подрађује прва смртоносна, који му здравље и живот подгриза! Какве жалосне слике виде се сваки дан, кад наш прост свет на пазар дође у варош, какве ужасне слике недељним и свечаним данима виђају се по улицама. „Та мора се згрозити срце сваког пријатеља љутства, кад погледа, да језгро народа, од кога ваљаности и благостање и богатство народње зависи, жртвом ове гнусне страсти постаје. Очеvidно је, како му пропада и здравље и снага и имаовина и поштење и вера и породица, и она последња искра божијега облика, што човека од скота разликује, угаси се у њему.“

Промотримо мало, какве ли су последице за здравље и живот од пијанства. Неки су те недотуђавне мисли, да вино и ракија крепе тело и снагу подижу. Тешко оном, који снаге тражи у ватреном пићу. Треба сваки добро да зна и утуби, да ова пића крв раздражују и распаљују и најпосле тако отрују, да најјаче људе пре времена и суђена дана у гроб свале. Али држим, да би се целу промашила, кад би по савету строгих моралиста и само умерено употребљено ватрено пиће безусловно одбацили. Ми ћемо у идучем чланку означити, какво дејство има умерено, и какве жалосне последице на против пијанство са собом доноси.

(Наставиће се.)

ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ВЕСТИ.

Земун. (О нашим школама у Земуну.) У течају прошасте седмице имали смо полгодишње испите у свима овдашњим школама. Статистична дата најбоље ће мерило бити, да се види, како коме народу изражавање свога нараштаја, од кога будућност зависи, на срцу лежи. Што се нас Србаља тиче, морамо и у овом обзиру „ником поникнути и у црну земљу погледати.“ Дај да видимо зашто?

Срба становника има у Земуну по најновијем попису 5077, имамо шест класа са шест учитеља, и то четири класе у дољној и две класе у горњој вароши, осим тога две класе за женску децу, а свега деце, које у српску школу иду 140 мушке и 97 женске, дакле свега 237 деце од 5077 становника иду у српску школу! Кад узмемо, да деца од 6 до 12 година по закону морају у школу ићи, а најмање мора се узети да 10% од становника способне деце за школу има, онда би код нас овде по броју становника морало најмање 500 деце у школу ићи, а ми као што видимо, имамо у свима нашим српским школама 237 деце. Додаћемо овима још 70 деце, које у немачке основне школе иду, остају нам околу 193 деце од 6 до 12 година, која без икаква настављања у почетној науци по сокацима базају. Какву будућност отуд очекивати можемо? Кад још сравнимо нас са становницима друге вере овде код нас, онда је очевидно, да ми све натраг остајемо.

Римокатолика у Земуну има свега 4092, дакле у 985 душа мање, него православни, и њиове деце у основним школама има управо 523, дакле преко 10%, шта више у предградију Францалу има 1236 становника Немаца, а имају преко 200 деце, које у школу иду, дакле скоро 20 од стотине, почем код нас само 5 од стотине у школе наше основне иду. Има ли овде спомена о каквом напредку? Ово је велики назадак и велико зло по нас. Овако ако и даље остане, о бољој будућности ни спомена нема!

Још већа разлика види се, кад на јеврејске школе овде погледамо. У нашој вароши живе по најновијем попису 159 Јевреја, али ови 159 становника служе нам у сваком обзиру на углед. Они основаше две школе, које могу узор бити свакој општини, успеху њиовом мора се дивити

човек. Два добра и вешта учитеља, који посветише цео свој живот изражавању младежи, а не само мимогредно да су учитељи. У њиове две добро уређене школе има 52 мушке и 30 женске деце. У реалној школи, која се засад само из два разреда састоји, има 27 римокатолика од 4092 становника, 13 православни од 5077 становника, и 14 Јевреја од 159 становника!!

Код Јевреја може се напредак у свему очекивати, али не само, да се очекивати може, него га ми очима видимо, како од дана на дан њима све боље иде. Ако ништа друго, а оно бар треба, да нас примери наших суграђана побуде, да нам школе на боље пођу, јер оне су основ благостања нашег. Само изражени народи могу се данас одржати, а неизображен, ма колико бројем већи био, подлећи мора, док га е временом нестане. Зато нам је прека нужда и потреба, да се младеж одсад боље изражава. Основ изражених школа су. У место 237 деце, морало би код нас најмање 500 деце у основне наше школе ићи.

Препоне досад биле су, као што судим ове: Прво наше сиромаштво. Деца сиротињенаше пукне немају одећу ни обућу, да зими школу многима од куће удаљену, походити могу. У том обзиру ваља опет да се угледамо на суграђане наше Јевреје. Они скупљају прилоге новчане, и деца сиромашњој обућу и одећу набављају, само да неби од школе заостали. Ми имамо фонд школски, и то у суми знаменити фонд, па зар се нека мала част дохода од тога фонда, неби могла употребити на потпомагање сироте деце, које сиротиња пукне сад приморава, да без сваке поуке остану! Друга је велика препона нехашост и немарност родитеља да децу своју у школу шаљу. Овоме злу доскочити би се могло, ако наши свештеници представе, поучавањем и у цркви и изван ње, како је преко нужно и да је света дужност родитеља, да своју децу у школу шаљу; где савет неби помогао, ту онда власт чиниће кораке, да примора старије, да децу у школу шаљу.

Затим нам ваља добре и способне учитеље набавити, и ове би морали боље плаћати. Они би дужни били и недељне школе држати за одрастију младеж, јер деца другчије све забораве, што у основним школама науче. Кад би веште учитеље имали, онда би разлика велика, која сад постоји у сравнењу српских и немачких школа, нестала.

У сравнењу са немачким основним

школама по разредима број деце овај је:

	Српске школе.	Немачке школе.
а) Мушке деце:		
I. разред	у вароши 26	у вароши 78
	„ горњ. вар. 28	„ франц. 107
II. разред	„ вароши 20	„ вароши 62
	„ горњ. вар. 18	„ франц. 41
III. разред	„ вароши 22	„ вароши 52
	„ горњ. вар. 10	„ франц. 52
IV. разред	„ вароши 16	„ вароши 50
	Свега 140	442
б) Женске деце:		
	У свима разредима 97	151
	Свега деце 237	593

Ово што сам сад навео, од преке нам је нужде, јер овако ако и даље остане све ће мо горе падати. Бадава ћемо боља времена очекивати, као онај, што чека седећи на обали реке, да вода једном изтече, да може на другу страну обале прећи. Узалуд ћемо ми изчекивати, од жељезнице боља времена за нас; бадава од важног положаја нашег, све то нама ништа хаснити неће, све је то горе по нас! Постарајмо се дакле својеки, да успоред пођемо у изражање с другим нашим суграђанима, јер ако овако и даље остане код нас, онда: „Пропаст твоја од тебе израиљу!“ Др. Р.

— Ево нам дође још један допис о школама. Овај допис говори о новоме школском саветнику г. Богишићу као о човеку ученом и родољубивом, под кога ће се управом, уверени смо, стање наших народних училишта на добро окренути. Речени допис овако гласи.

„Ономад сам вас известио о промени збившој се у управи школској, као и да је за банатско-српску крајину наименован г. др. Валтазар Богишић за школског саветника. Ово наименовање за наше је народне школе од највеће важности, јер то наименовање значи реформа или промена на боље, реформа у народном смислу. Влада је г. Богишићу поверила важну струку, наше пучке школе, од којих зависи оншта народна просвета, дакле душевно и материјално благостање и будућност нашег народа. Задаћа овог господина је та, да произведе потребите реформе, како би пучка школа, времену сходна уређена, постати могла најјачом полугом народне образованости, а усљед тога и народнога благостања.

То није лака него је тешка задаћа. У нашој пучкој школи пуно је тога, што ваља поправити и бољем заменити, уредити, преиначити. Израка библијска: „жетва је велика“

поселеника мало,“ може се пуним правом овде употребити. У кратко, за наше школе требамо боље изражене учитеље, а то зависи, да како, од много којегега другог, што би се морало реформирати. . . .

Који год познаје хрватско-српску књижевност новијег времена, томе ће бити познато и име др. Валтазара Богшића, нашега академика и вренога пица правних обичаја народа славенскога. Из сваке пруге његове књижевне радње одсева се и ученост и родољубље, високи ум и жарка љубав за напредак милог му народа. Од таквог човека можемо се доста добре наде, и света је дужност оних, који су на то позвати, да га из свију сила сложено потпомогну у његовом раду и у племенитој његовој тежњи! — М. С.

— Госп. Ф. Цехмајстер, овдашњи главни агент паробродског друштва, одликован је златним крестом заслуга. То исто одликовање добио је пређашњи управитељ школа у граници српско-банатској г. Уитервергер. — Ономад је сахрањен у Панчеву тамошњи прота Конст. Арсеновић. Он је ретку старост од осамдесети неколико година доживео, и био је честит и примеран свештеник, кога поштоваше сви Панчевци без разлике вере. Лака му била земљица! Није нам познато, да је који од оних из Земуну био на погребу честитоме проти панчевачком, којима би ваљало да оду, прем да је глас о смрти благовремено био стигао. — Ономад прошао је овуда за Београд г. Милош Поповић, уредник „Видовдана.“

— Како неке власти у провинцијалу точно и поуздано врше своју дужност види се из ових карактеристични прга. Пре више недеља бејаху у Панчеву двојица њих стављени под затвор, што су тамо растурили фаличне банке. У исто време открије полиција на Реци тајну фабрику од фаличних банака, од које бејаху и оне, што нађоше у Панчеву. На зактевање речког суда оправине ону двојицу оковаше и под стражом на Реку. Пропратеше их одавде од штације до штације до вировитичке жупаније, где их граничари предадоше жупанијској власти. Ту им се изгуби траг, а речки суд једнако пита, где су, и зашто их не послане тамо. Тако је пре петнаест дана протерана из Земуну једна женурина под стражом, но у једном месту иза Новог Сада пуста је, и она се врати у Старо Пазово, где

је у службу етала. Она је имала образа, дати запитати, да ли се може вратити у Земун. Још наивније покаже се ономад једна скитница, који просјачећи од куће до куће би одведен с тога у полицију, извади на зактевање своју легитимацију, која беше лист за протеранице (Schubpass), и који га је пре пет година упутио, да иде у своје место. — Између Оршаве и Мехадје, у речици Церни, нађено је последњег дана месеца Новембра прошле године мртво тело убијеног Ђорђа Рачка из Лесковице, села близу Ниша у Бугарској. Под основаном сумњом да су реченог Ђорђа убили и похарали, јесу два Неготинца именов Радисав К. и Антоније П. Карансебешка регименска власт, како би се могли злочинци пре пронаћи и суду предати, разаслала је властима на страни уз друге опаске и фотографске слике од те двојице. На тим сликама зликовци обучени су гоенодеки са златним ланцем од сата око врата, још су људи млади и црномањасте су.

— Из Београда. Пре сам вам јавио о састављеној комисији, која ради на преображају наших школа. Сад вам опет могу јавити, да је министар просвете одобрио, да се о тој важној ствари јавно збори а и претреса. Од колике ће вајде бити така слободна реч, о томе није нужно зборити. Само би имали приметити (као што и наш брат Ж. Ж. у „Србији“ вели), да је број лица у тој комисији веома мали, те би много боље било, кад би г. министар још кога од млађих људи одредио, јер „више очију више виде.“ Тако би се повољнијем резултату надати могли. — Чујем да се код нас ради на устројету ереских судова, о чему ћу вам доцније што више јавити. — Општина вароши Београда тражи од управе фондова 10.000 дуката, да њима накнади штету, што би поједини грађани претрпци приликом регулесања Београда.

— Реформе у војеној граници, о којима беше у овом листу већ више пута говор, публиковане су. Ми их овде по званичном извору саопштимо. Наредба од 16. Фебруара 1868. наређује: 1. да се сва дијемна у кумпанији, у магистрату, у примирителном суду и чисто општинским стварима на народном језику воде. Тако исто у главним и средњим школама у војн. граници. 2. Телесна каштига над свима, који су у граници и нису у војн. служби, престаје. 3. Да се затвор и испит

над њима само на основу судског налога предузети може. 4. Онима, који нису граничари допушта се куће и гостионице и добра држати. 5. Свима граничарима, осим официра у служби, свештеника, чиновника, активних партаја и женскога пола допушта се држање земље. 6. Досадашња деоба у очевину и приплодак престаје. 7. Општинама се оставља неограничено право на располагање с паншњаком. 8. Свакоме из задруге допушта се да може водити радњу и изван границе, а да се неодрече свога права у задрузи. 9. „Форштани“ узимају се без разлике цели и путника по коња и миљу, а не као до сада на штацију. 10. Општинско заступништво у штабу да се као у комунитетима заведе. 11. И Јевреји уживају једнако право у граници са свима другима.

Кад је ова наредба дошла нашем магистрату, г. градоначелник позове себи претставнике овдашње општине јеврејске и саопштио им је ту радосну по њих вест.

— Из Сарајева пишу нам: „Господин Херцфелд, нови аустријски консул, приеђео је овдје. Он је био досад консул у Крфу, а прије заповједник убојног аустријског брода, коју је службу оставио, кад је несретни принц Максимилијан престао бити адмирал поставини царем мексиканским. Говори се, да је нови консул човек енергичан, те се очекује да ће умети заступити интересе аустријске. Руски консул г. Ш. одлази из Сарајева. Стављен је у стање мира и позват у Петроград. На његово место долази руски консул из Мостара. Многе ће Сарајлије жалити за г. Ш., јер је био човек добар и гостољубив. Штета што му је лоше финансијално стање наудило, што је и узрок његовоме одласку. Валипаша одбијао је мнгобројне кредиторе консулове свагда под изговором, да над консулима нема јурисдикцију. Хришћански кредитори ћутаху, по Јеврејин Сасон Скопљанин нехтеде да ћути, него се обрати с тужбом на порту, на дипломатским путем дошао је до својих новаца. Меницом од 1600 дуката исплатила је руска влада Сасоново потраживање, усљед чега, говори се, да је консул кренут. — Валија Осман-паша одлазиће до који дан у Сеницу, куд је и мушир-паша отишао. Топцијски командант одавде се налази у Сеници, где се Турци јако утврђују. — Салим-ефендија, бивши ђумрукчија бродски, отпуштен је из службе, што је хтео да прегледа торбу ау-

стријском поштанском татарину. Он е само неколико недеља био ђумрукција, и за кратко то време додијао је трговцима са овојом строгошћу тако, да су више њих робу своју на Спљет и Лијевно уместо на бродску скелу упутили. Доходак бродског ђумрука за тринаест дана под њиме био је већи, него под другим за месец дана. Но почем приход од турских ђумрука у Босни иде преко отоманске банке Енглезима а не вилајету, који је свагда потребит новаца, то не питаше много за финансијске заслуге Салим-ефендијове, те учинише консулу по вољи и одпустише ђумрукцију.

— Угарско министарство поднело је Њ. В. цару извешће о подвозним сретствима земаљским. Међу осталом говори и о регулисању Дунава. Најпре ће се регулисати Дунав од Гења до Пеште, што изискује 6 милиона форинти трошка. После Дунав у околини Пеште и Будима са трошком од 2.400.000 ф., а најпосле од Молдаве до Ђердапа, које ће стати на 4.800.000 фор.

— Познати ђенерал Тир прошле Суботе дошао је у Нови Сад. По „Л. Б.“ тамошње је грађанство приредило њему за часч сјајан банкет у дворани гостионице код „царице Јелнсавета.“ На том банкету било је више здравица. У својој здравици препоручио је ђенерал Тир слогу и братство са Србима.

— Хајдуковање по турско-босанској крајини и суседној Далмацији и Хрватској још једнако траје. Ту Мустајбег Кулиновић са његовим присталцима већ толико година пркоси као хајдук и аустријској и турској власти. Сваке године подижу читаве хајке на хајдуке, и да ухвате Мустајбега, но досад све бадава. Једном бечком листу пишу из Задре о хајдучима ово: Ноћу између 26. и 27. Јан. затворе Петра Вујанића из Врдника. После неколико дана затворе још три разбојника: Павла Марића и Мила Бабића из Лике и Јована Бранковића из Штрмице. 26. Фебр. падоше код Обровца два чувена разбојника у боју, по имену Петар Бркић из Крушева и Сава Јукић из Лике. А и чувени арамбаши Митар Дакић рањен је у борби с пандурима код Књина и сада је затворен. У последње време осим обичних преступника, што су затворени 26 разбојника домаћих и 11 турских пало је у затвор или мртвих у борби. Далматинских разбојника скоро је нестало у последњем

месецу, јер их је власт одважно гонила. Чује се да их још шест има, али за њима иде потера.

— Италијанске новине доносе званичан извештај о продаји италијанских црквених добара. Од 2. Септ. пр. г. до 29. Фебр. о. г. по р. пало је 59,318.837 лира. Та је сума за 22.737 569 л. већа, него што је у оцени тих добара било назначено. Само у месецу Фебруару продато је црквених добара за 20 милиона л. а за 5,000.000 дакле опет више, него што је оцењено.

— Из Петрограда се чује и тврди, да ће Наполеон у Јуну месецу ићи у Петроград. За то се спрема сјајна маневра војничка од 100.000 људи.

— Пишу из Варшаве, да је гувернер краљевине пољске добио налог, да приправи чиновнике католичке вероисповести на то, да ће они скорим морати престати катот. правнике славити, јер заједно с православнома веома много времена се губи.

— Персијско-турско питање, јавља неки дописник у Беч, почело је веома да грози. И ту је порта, као и свакој другој несрећи, узрок. Ствар је у овоме: Намик паша прије ђенерални гувернер од Багдада и сада ратни министар фанатичан је сунита, и мрзи од свега срца шијте. Стога је дао неколико колона њихових, Персијанаца, у Басорском округу, растури и добро им конфисковати. Осим тога пустио је вали Хамикпаша своје баши-бозуке да погранична места на персијском земљишту спљачкају и пониште. Један виши официр турски ишао је кроз персијску област са једном колоном инфантерије и једним шкодром кавалерије, а није искао од владе допуштење. Тако насилничко вређање народнога права принудило је министра иностраних дела Мирзу-Сајид-кана, да се тужи у Цариграду, и да иште накнаду и сатисфакцију. Порта се и необираше на министров протест, јер је Хамик љубимац Султанов, и богатим поклонима знао је моћне пријатеље у харему задобити. Самоме султану послао је он ту скоро поклон, што је 200.000 дуката вредно. Да би Абдул-Азис своју наклоност према Хамик-паши показао, именује га ратним министром, а отуда се јасно види, поред свега посредовања западних сила, да ће тешко што бити од мирнога решења тога питања. Перси-

ја се оружја, и демонстрирају против Турске. Букне ли тај муслимански рат, он ће онда јако да потресе мир хришћанскога света.

— Предлог, да се претседник сен. американски Џонсен оптужи примљен је у претставничкој кући са 126 против 47 гласа. Цела је кривица у томе, што је претседник садањег ратног министра скинуо са службе, који је ипак остао у служби, и дао је Лоренца Тому затворити. — У Мексици открила се завера против Јуареца, кога хтедохе убити, док њега очекују Вашингтону. Мексиканска влада решила је, да намири од конфискованих добара шпанска и енглеска потраживања.

ТРГОВИНА И ОБРТНОСТ.

Беч, 2. Марта. (Телегр.) Банатска шеница 88-фунт. у Бечу, 7 фор. моришка 88-фунт. у Ђуру, 7.10—15. Раж словачка, у Бечу, 80-фунташка 5.20, 81-фунт. 5.25, мађарска 78/80-фунт. 4.90. Јечам 69/70-фунт. у Бечу, 3.25. Мађарска зоб, транзитом, 44-фунт. 2.—, 50-фунт. 2.25. Промета беше у шеници 20.000 мерова,

и Земун, 2. Марта. Цеце рачне бејаху ове недеље на нашој пјаци оне исте као и прошле недеље. Довоза, осим у јечму, било је прилично. Једна ће се лађа растовача почети товарити у Понедељник. Данас је прошао овдуда за Београд ерпски реморкер „Делиград.“ Вода јако долази како Дунав тако и Сава.

Из Смедерава имамо извештаја од јуче, но не јављају што особито по трговину. Промета у рани слабо беше тамо ове седмице, јер због хрђавих путова није било довоза. За ове нам отуда цене јављају. Житу 125—128, наполицу 110—112 гр. Ражи и јечма нема. За Пешту товаре се три шлепа.

— Кад смо лист већ закључили, стиже нам од редовног београдског дописника нашег извештај о трговини. Он нам јавља за живу дућанску радњу ове недеље, највише стога, што њих има много паланчана. Житарска радња напротив беше мртва, било је и слабо довоза. Цена је житу 120—125, ражи 100, јечму 66—68, зоби 65—66, кукурузу 80 гр. Рана слабо се тражи. За Пешту товаре се један шлеп. О радњи с продукцима није нам могао шта јавити; нити је било промета нити промене у ценама.

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	26.	27.	28.	29.	1.	2.
	Ф е б р у а р а			М а р т а		
Дукат цесарски	5 54	5 54	5 53½	5 53	5 54	5 54
Сребро	113 75	113 75	113 85	114 —	114 35	114 35
5% металици	57 10	57 80	57 75	57 60	57 60	57 55
Ови с кам мај—новем.	58 40	59 10	58 80	58 60	58 60	58 30
5% народни зајам	65 30	65 70	65 40	65 20	65 10	65 10
Акције народне банке	707 —	707 —	705 —	704 —	708 —	712 —
„ кред. завода	187 50	187 80	187 20	187 80	187 80	187 90
Лозови 1860. године	83 70	83 90	83 50	83 20	82 90	82 60
Лондон	116 10	116 —	116 15	116 20	116 35	116 40

Пловидба местне лађе до 20. Марта.

Из Земуна у Београд, у 7 сахата у јутру
 Из Београда у Земуна, у 7 и по сахата у јутру.
 Из Земуна у Београд и Панчево, у 8 сахата у јутру и у
 12 и по сахата по подне
 Из Панчева у Београд и Земуна, у 10 сахата пре, и у 2 и
 по сахата после подне.
 Из Земуна у Београд, у 5 сахата после подне.
 Из Београда у Земуна, у 5 и по сахата после подне.

Пловидба пароброда на Дунаву, Сави и Тиси.

Од Земуна до Пеште : Недељом и Вторником у 3 сата после
 подне, а Петком у поноћи.
 Од Земуна до Оршаве. Галца, Цариграда : Четвртком, по дола-
 ску пештанске лађе.
 Од Земуна до Сиска : Четвртком по доласку пештанске лађе.
 Од Земуна до Сегедина : Недељом и Четвртком у подне.

ОПШТА РУБРИКА*).

ИЗЈАВА.

Са више страна чуо сам, да се овдашњи полицај-адјункт, г. Манџул, на јавним местима хвали, да ме је 28. пр. м. између 2—3 сата после поноћи у кафани г. Павла Петровића тукао, пре него што ме је дао затворити с пандурима и јегерима. За љубав истине, и стога, да неби ко год веровао томе, да бих се ја дао од кога тући, и да би му остао дужан, изјављујем да ме је г. Манџул први до душе ударио штапом по глави, а затим сам га ја бранећи се, добро извоштио са мојим штапом. А што још више није извукао, нека буде вечно захвалан г. Лацку комесару сигурности.

У Земуна, 1. Марта 1868.

Живко Васиљевић.

Erklärung.

Es ist mir von mehreren Seiten zu Ohren gekommen, daß der hiesige Polizei-Adjunkt, Herr Mancsul, sich in öffentlichen Lokalitäten brüestet, mich am 11. d. zwischen 2—3 Uhr Morgens im Kaffeehause des Paul Petrowits vor meiner, von ihm veranstalteten Arretirung durch die Stadtsoldaten und Jäger-Mannschaft, geprügelt zu haben. Ich erkläre hiemit zur Steuer der Wahrheit und damit nicht Jemand im Publikum wäre, der glauben könnte, daß ich mich von wem immer ungerochen schlagen lassen werde, daß Mancsul mir wohl zuerst einen derben Schlag mit dem Stocke über den Kopf versetzt hat, worauf ich ihn aber zur Abwehr mit meinem Stocke ordentlich durchgeprügelt habe. Daß er nicht mehr bekam, hat er nur der Intervention des Herrn Sicherheits-Kommissärs Lagko zu verdanken.

Semlin, am 13. März 1868.

Žiwko Wasiliewics

*) Уредништво не одговара за чланке, који се печатају под овом рубриком.

ПОЗИВ.

Оне газде од куће, који су ради да се ослободе од примања официра у квартир, те се обвезују по налогу сл. ц. к. магистрата од 3. Фебруара о. г. бр. 413 кроз три године плаћати годишњу такву од једне форинте од једне собе, позивају се, да се најдуже до 25. Марта о. г. тога ради пријаве овдашњој полицији, јер се неће моћи поздније таква зактевања уважити.

У Земуна, 22. Фебруара 1868.

Велш,
полицај-адјункт.

Aufforderung.

Alle jene Hauseigenthümer, welche von der Naturalbequartirung der Offiziere befreit sein wollen, und welche dagegen zufolge k. k. Magistrats-Auftrag Z. 413, ddo. 15. Februar 1868, sich verpflichten, pr. 1 Zimmer jährlich 1 fl. zu zahlen, und für drei Jahre mit dieser Leistung in obligo zu stehen, werden hiemit aufgefordert, sich bis längstens 5. April d. J. im Polizeiamte zu melden. Später sich Meldende werden nicht berücksichtigt.

Semlin, am 5. März 1868.

Велш,
Полици-Адјункт.

Оделење 2. бр. 507.

ОГЛАС.

Од стране ц. к. комунитетског магистрата Земунског даје се на знање:

Да је на зактевање ц. к. суда варадинске регименте као стециптног суда, дана 28. Марта 1868 п. р. у 2 сата после подне наређено рочиште ради лицитације куће под број. 566 у вароши, с тим додатком, да ће се ова кућа на истој лицитацији и испод процењене вредности од 3000 форинти продати.

Они који желе ту кућу купити, нека дође у опредељени дан и час у овдашњу судску канцеларију, где се сваки дан могу у обичним канцеларијским часовима услови и извод из тапије дознати.

У Земуна, 12. Фебр. 1868 п. р.

Шрајбер,
капетан-аудитор.
Бах,
мајор-градоначелник.

Abth. 2. Nr. 619.

Feilbietungs-Edict.

Vom Magistrate der k. k. Militär-Communität Semlin wird hiemit bekannt gemacht:

Es sei über Ansuchen des Militär-Grenz-Advokaten Fr. Posta für Frau Hermine Schimnic contra Franz Kohlhuber senior puncto 6300 fl. De W. cs. c., und der gegenwärtigen, auf 26 fl. 43 fr. De. W. gemäßigten Kosten, in die executive Feilbietung des gegentheiligen, auf 23,000 fl. De. W. geschätzten Hauses Nr. 54, Stadt (Hotel zum goldenen Löwen), gewilligt worden, daher behufs Veräußerung dieser Realität der erste Termin am 30. März, der zweite am 30. April und der dritte am 30. Mai 1868, jedesmal um 3 Uhr Nachmittags, mit dem Beifuge angeordnet, daß, wenn diese Realität beim ersten und zweiten Termine nicht um oder über den Schätzungswerth an Mann gebracht werden sollte, selbe beim dritten Termine auch unter demselben hintangegeben werde.

Kauflustige wollen sich an obbestimmten Tagen und Stunde im hiesigen Rathhaussaale einfänden.

Semlin, am 19. Februar 1868.

ОБЈАВА.

Код подписаних налази се стовариште правога хидраулскога цемент-креча из Куштајна у Тиролској, и могу сваку наручбину на тај креч, било на мало или на велико одма извршити.

Цена је бечкој центи

Овде на лађи ф. 1.65,

На обали београдској ф. 1.70.

Браћа Н. Димитријадес,
у Земуна.

СУДБИНА И ЦАРСКА КРУНА.

Други део.

Наставак.

Влада његова учинила је савет са клером, и пристала на све услове.

Свештенство је знало шта га чека под републиканцима, па су се прихватили свом снагом цара. Дадоше му шест милиона долара, а 25 још му обећаше.

Народ није хтео ни зашто да зна, и то је изјавио у народној скупштини. И Максимилијан се прехвати на то дичнога — апсолитизма!

Удари се нов велики порез на народ, али на томе и остане, јер га не моглоше покупити.

Цела народна војска била је подељена на троје. Заповедници беху Маркец, Мејја и Мирамон, а главни станови: Пуебла, Потоза и Квадалаксара. Сва места, која се још држаху, беху утврђена, па тако и Оризаба и Мексика. Утврђено је још и с Базеном да ратне опреме остави кад пође у Француску натраг. Али бадава, јер је то све Базен већ дотле претседнику републике оставио на расположење.

После францускога издајства остаде Максимилијану још једини ослонац: народна војска и пожртвовање клерикалаца. Од колике су му помоћи они први, може се знати кад се узме, да њих неколико хиљадица стоје према непријатељу, као један према десет. А да су га и клерикалци преварили и то је познато, јер не одржаше ни једно обећање, ни што се војске ни финансије тиче. А што се Максимилијан толико још уздао у постојану борбу, узрок је војничко-клерикална партаја, која га је од свију одцепила и најпосле упропастила.

У тој партаји извисило се један здраво, премда никаквих политичких врлина није имао.

То је био Дугуст Фишер, Немац, човек ограничен, али слепом срећом и случајем додворио се до цара и уживао је његову милост.

Максимилијан сеђаше у своје кабинету. Поред њега свештеник, у црно обучен, с интелigentним, бледим лицем, а према њему претседник министарства, који је неке артије читао.

— Кад би, мој министре, ваше ниетноставке тако поуздане биле, као што их ви поуздано изрекосте, онда неби наша влада још тако са свим на крају била.

— Верујте ми, Величанство, јер све стоји до финансијских тешкоћа, а те ћемо одклонити.

— Јест, ви имате потпуно право. Ја сам у томе погледу горко искусио од како ову круну носим. Ту се свештеник некако чудно насмеши.

— Без војске нема царства, а њу ваља платити, настави цар. Него, како стојимо с црквеним добрима? Ја их не могу тек тако данашњим притежаоцима конфисковати. И шта ће ми свет на то рећи? Зар опет да тракну на мене?

— У оваком опасном положају, као што је наш данашњи, не смемо на то ни мислити. Наши нам интереси забрањују и њих не смемо томе размишљању жртвовати, одговори министар одважно.

— Узмите ми дакле све, узмите ми и круну, кад сте јој већ светлост одузели.

Цар љутито отпусти министра, па и свештеника, и остане сам.

Огорчење и презирање беше у ономе погледу, с којим их је исправио.

6. Издајство.

Цар је оставио престолницу. Место њега владао је Маршал Базен. Беше то крвава влада. Мртва тишина обузела је варош. Олујина је сипала потоком кину из црних облачина по пустим улицама.

Из доминиканског манастира, који је близу вароши, чула се кроз буру потмукла вика од француских војника, који се спремаху да се врате у Француску, и који не могаху сви у вароши стати.

У будаку крајњег ходника могаше се распознати поред слабе светлости француски војник наслоњен на пушку своју.

Мирно је пушио своју лулу, и гледао само како пршти у њој оно корење.

Међу тим дође један калуђер. Беше стар, погурен, једва је ишао и често је кашључко. У једној руци носио је фењер, а у другој кључеве.

Кад је дошао до врата пред којима је војник стражарио отвори их. Соба беше тесна, у њој један асталчић и две клупе. На њима се одмараху два човека.

Калуђер им унесе ћупу с водом, један лебац и чинију с топлом чорбом.

Тек што је калуђер изишао и опет врата за собом затворио, прискочише обојица к јелу, али га не

окусише, него извадише из чорбе, из ћупе и из самога леба пожеве и неке справе, с којима стадоше живо гвожђе на прозору обијати. Често су прислушкивали, да их ко не би осетио. Скоро беху већ готови. Десет је сахата избијала на кули. Бура је на пољу све јаче беснила.

Наједан пут зачуше ход на вратима. Стража дође да их обиђе. Кад их је видела, опет оде даље.

Они мало постајаше, па се опет прихватише посла. И изчупаше гвожђе. Млађи скочи на прозор и спусти се еретно доле по ужету.

Дође на старијега ред. Но у исти мах зачу се кључ у кључаоници. Он брже скочи на прозор, али војник већ беше унутри и викне: „Стој!“ и опали из пушке.

Бегунац се стропошта кроз прозор на поље.

И опет настаде тишина. — — —

Онај млађи прескочио је зид манастирски и бегао је као јелен к вароши.

Одемо му беше одрпано и прљаво, а лице бледо као у какве сенке ноћне. Гологлав јурио је улицом кроз варош, док није стигао до кардиналове куће.

Зазвони, врата се отворе и он уђе.

Чисто посрћући ишао је за портиром, који га је канда чекао. Кад је ушао у одају, спусти се на софу мртав уморан.

Врата од друге собе отворише се и кардинал уђе. Упрепастио се кад угледа свога госта јодрпана и крвава, и брзо затвори врата, што у ходник водише.

— Каква опет опасност ђенерале? запита кардинал и брижно погледа Мексиканца, који је и душом и телом клонуо. Ко вас гони? Јесте ли сами?

— Пустите ме да дођем к себи! одговори ђенерал, који је мртав од умора био.

Кардинал донесе међу тим стакло вина, и напоји ђенерала, те и он мало к себи дође.

— Госнодице митрополите? Нема више Алатора.

— Шта Ортега! Да се моја слугња није испунила.

— Све је лепо ишло, како смо уговорили. Ја сам већ био скочио, када и Алатора угледам на прозору. Но наједан пут чујем пушку и Алатора паде баш поред мене. Сагнем се и видим га — мртва. Буле му је разнело главу. Крв се у мени следила. Стајех као окамењен поред њега, но међу тим зачујем вика војника, који се на глас пушке

побуните, и ја станем богати, да се спасем. Успужем се на једно дрво, с дрвета скочим на зид, прескочим и њега сретно, и сада ме ево код вас, да тражим заштите.

— Ви сте спасени! — Ах, нека несрећа гони републику! Све најбољи падају њој за жртве.

— Он је пао од непријатељскога ђулета, пао је као војник. Али ја морам још ове ноћи даље, ако нећу да ме постигне, што је и њега.

— Одмах ћу дати упрегнути маја кола, која ће вас и још једну женску извести.

— А ко је то? запита Ортеага.

— Госпођица Переца.

— Хоће ли та жена до века живети?

— За бога, шта вам је господине? запита га зачуђено кардинал.

— А зар не зна свако дете у престодници да је она издала нас? Ми јој јависмо, да ћемо доћи к њој, ја и Алатора, и код ње нас ухватише.

— Није могуће, јер и њу још оно вече затворише, и одмах је, као и вас војеном суду предадоше.

— Е, од нас двојице може само један имати право.

— Чекајте дакле, па нека сама прича.

Кардинал устане и зовне из собе Изабелу, која одмах за њим дође. Главу је покрила црном марамом. У лицу беше бледа као смрти то показиваше више него сто сведока, шта је све пропатила у последње време.

Болно се насмени на ђенерала, па онда се мало трже, кад га виде крвљу попрекана.

Ортеага устане и лако и озбиљно јој се поклони.

— Много смо се променули, од како се растасмо, проговори Ортеага са болним потсмехом.

— Ја сам свршила са собом рачун. Идем на север, да живот уложим за цел своју да је постигнем, кад ми сва досадашња сретства не помогаше.

— То сам знао, госпођице, и какао сам вам, да ћете изгубити вашу велику игру, али ви ми не вероваште.

Кардинал је видео, да би њима двома угодније било, кад би се он мало уклонио, и оде у другу собу.

— Било како му драгу, ја сам сваки моет за собом порушила. Још ћу за једно само живети, за слободу и величину републике.

— Жао ми, али сте опет ударили кривим путем. Шта тражите још на пољу политике и крвавога убиј-

ства? Зар вам није лепше живети у тишини, да заборавите све што је било? И коме ће те користити тиме? Републици? Ту има још једино мач да реши, а за то ви нисте. Мач ће сада решити, хоћемо ли бити републиканци, или поданици царске милости. Ја бих вам препоручио, госпођице, заборавите на све, па се повуците у осаму.

— Не, никако! плане Шпањолкиња. Ја сам много изгубила, он је много згрешио — ми се не можемо тако лако растати. Ви не можете знати, шта сам ја препатила од последњег растанка нашег. Маршал ме је дао затворити у један манастир, где је његове екотске Африканце населио. Они ме исмеваше и мучише, као последњу женску, и мукама хтедоше ме до лудила довести. Кардинал ме је доцније спасао. Дошла сам амо, и сада да ме бог свега света моли, да одустанем од освете — не ћу!

— Па и кад задовољите своју жељу, не ћете бити сретни, а ако не, бићете много несретнија.

— Не мам више шта да бирам, јер сам

Изабела ућути, а и ђенерал не хтеде је више одвраћати од пачере. Тако седеше дуго обоје замишљени, и ништа не говорише. Тако их и Лабастида затече, који се сада врати у собу.

— Јесте ли спремни? запита их.

— Ако би ђенерал хтео, држим, да би боље било, да до зоре оставимо варош.

Ђенерал пристане на то и устане, а Лабастида опомене Изабелу, да не заборави на његове речи, и да артије преда на чије име иду.

— А ви ђенерале, остајте сада с богом, док република опет не напрегне своју снагу, а то ће одмах, како оду Французи. Први дан после одласка њихова паше цар, јер је опкољен издајом. Опсели су га Лопец, Аламонте, Видаури и Маркец. Госпођица Изабела ето носи сада од Базена понуду претседнику, да му и престолницу и Максимилијана под неке услове изда. Посао је извештан.

Међу тим се Изабела обукла, и они обоје седоше на кола и одоше.

После три недеље ђенерал је са свим оздравио, и стајао с Изабелом, која беше са свим спремна за пут.

Сузним га очима погледи и горко се насмени.

— Ортеага, послушаћу ваш савет. Отачаство ће моје скорим ус-

крснути, Базен ће отићи из Мехике, а ја идем у манастир, у тишину. Мој је ујак пао у боју, ја сам послужила отачаству колико там могла, остало остаје издајству и мачу да реши. Идем у Пуеблу, у исти манастир, где сам одрасла. Као радосно и сретно девојче изишла сам из њега, као унесрећена жена враћам се.

— Верујте ми, ја осећам вашу горку садањост. Сећате ли се Изабела још оне ноћи у царскоме двору! Никад је нећу заборавити.

— Ваш ми поглед више каже, него што сте онда сами подузели. Немојте мислити, да вас нисам разумела, и да вас не разумем. Моје је лице баш онда село, кад сте ви погледали на њега. Али сада — остајте с богом!

— Смем ли молити нешто, госпођице?

— Само ако вам могу учинити.

— Допустите ми да вас пратим до зидина пуеблански.

— Добро. А онда?

— Онда идите и манастир.

— А ви, мој, драги пријатељу?

— У — смрт!

— Хајдете са мном, али ми обећајте, да ћете од тога одустати. Прошло је време, кад се јунаштво у смрти тражило, јер не треба велика снага, да једним махом живот уништите, — него да живот достојно сносити.

(Наставиће се.)

МАНИЈА ЗА ИГРАЊЕМ.

Пијан бејаш од милине
И утопљен у дубине
Њена ока — у „трамбану“
Ништа нечух од „беседе“
Нит' од свирке, нит' ми гледе
Очи „салу“ обасјану!

Кад је детету природе угодно на благом огреву сунчаном, на зеленој ливади или при веселој части, оно се радује и скаче као и живинче, само је та једна људска разлика, што то човек више ради, него живинче, и то све на своју штету. Играње лежи у природи нашој, и израз је радости, и често као слава и хвала самоме богу. С тога ћете наћи код свију народа играње као неку службу божју. Немам толико простора у овом листу, па да вам кажем, како се игре употребљују код неких народа приликом таквих свечаности. Да непотежемо увек и свуда славне Грке, одвео бих вас најстаријим инђијанцима, где би се науживали гледајући како они играњем славу славе. А ако нисте, драги читаоци, још са свим дошли до тога краснога у-

бећења, да не треба чувати своје дивне народне обичаје, сетићете се, како и ми Срби лепо славимо Бога песмом и играњем на пр. кад се бере „Ивањско цвеће“ и другим приликама.

Да, играње! Али скакање и срамотно тоскање и дрмусање не може никада бити — играње. Најбољи играч или играчица не може никада радити што мајмун. Овај скочи с једнога дрвета на друго, па често још с мајмунџима на леђи. И те туђе вртоглавице, у којима се топимо од милине на нашим „беседама“ и „баловима“ нису ништа друго него крајности, које нас упропашћују. Многи играју, као оно сунце, месец и земља, да себе помраче.

Прву игру зацело су играли двоје, који се љубише. У Грчкој се усавршила тако, да је заносила човека лепотом, па је затим мало по мало дошло до харемских игара, о којима не смем ни говорити, и које нека Инглескиња смешно описује. Игра је зацело једна од најстаријих вештина на свету, и Симонид назива игру немом појезијом, а појезију игром, која говори. Већ је Давид играо, као и Луј XIV. у балети. Сократ је учио играти од лепе Аспазije, на самој ксенофоновој части играло се. Све игра на свету, па и сам старац, кад се мало ђорне. Наши стари скупеше се и играше, јер весели беху, а ми играмо тек да будемо весели, а често, баш да не кажем понајвише, и пуге сујете, или из — другога узрока. Мени беше заиста увек мило видети старце кад играју. Французи — бадава, што јест, јест! — јесу и остају Грци новог света. Анакреон, песник грчки, певао је: „Волим веселе старце; кад игра старац, онда је он само по коси старац, али момак по срцу.“ А Французи певају: „Живела Француска! Све је добро, још се игра!“

Дивљи народи свуда уплећу игре. Принци играју и као робови од недеље у вече па до понедељника у јутра, и радо би сиротани сутра држали „блаумонтаг“, кад само неби робови били. Неки Немац гледао је једнога Принца, што је дошао на игралиште, а никога није било да с њим игра, па је читава два сахата са својом сенком играо. Њихови посланици приближује се играјући. Објаве ли рат, они одиграју ону дивљу ратну игру. Приносе ли жртве боговима или славе славу какву — одет играју особите игре. Ако је ко болестан, свештеник му напи-

ше рецепт, т. ј. — да игра што. А ако је болесник тако слаб, да не може играти, онда одигра свештеник за њега.

Код различних народа и игре су различне, премда се код једнога народа и туђе играју. Каквих ти по богу код нас нема! Ја би можда још у највећу милост дошао код наших лепотица, кад бих им сада све по реду казао, али да би ме бар, ако ништа више, признале за „гебилдет“ човека, то сам уверен. Али шта ћу, јадан, кад не знам, па се обе среће морам одрећи.

Читајући ово можда ће сада доскочљиве сестрице радосно кликнути: Видиш како смо те ухватиле у недоследности; не знаш игре, а кажеш да играмо та чуда!

И јест, душе ми! могао би још поцрвенити предњежним укором, да се моје сестрице и браћа нису постарали за ме да ме у свако доба оправдају својим „распоредима“ „ерске беседе“ и „балова“, где за вечни спомен остају наређени сви „тајчови“, и „енглише“ и „францезише“ игре, „минети“, „трамблани“, „валцери“, „котилиони“ и ти боже знаш како сви зову.

Ах, то су „штетише фергнигунген“, простота не зна за то!

Најдужи дан у години, то је по женском календару *вече* у очи „бала“ или „беседе“ — (опростите, што нисам казао *ерске!*). —

Игром је Рим насељен, јер да су Римљани игру и свирку приправили, не би Сабињанке дошле, а да нису дошле, не би Римљани имали жена, а овако је сваки по једну угробио и своме дому одвео.

Љубав, или што друго под тим именом, играју увек главну улогу у игрању. Непростојна поверљивост појављује се у реченим играма као *простојна*, и стога ту говорити о моралу и диететици — остаће увек глас вапијућега у пустињи, као што је с многима и било, који до сада из чистог ерског осећања о томе говорише.

Та кад би игра била само кретање тела по свирци, оно би могао човек с човеком тако исто лепо играти, као и с женском, као што то и деца раде у својим играма.

Михаља смејала се Давиду, кад га је видела, где игра, ал' то не зато, што игра, него што се у игри могло видети смешних ствари, што Французи с речцом „сеа“ изражавају.

Има код нас душа, који су вео-

ма занесене игром, и ја знам, да ће се њима ова прича допасти. Играли једни мештани на своје гробљу у очи божића. Бога љубави држали су они за бога гњева и освете. Главни свештеник прокуне их и они су морали годину дана не престано играти, док се смрт не смиловаше на њих, а догле су већ до појаса у земљи уиграли. Е, баш су се најиграли!

Па како играчи одушевљено говоре о игри. Један танцмајстор рече: „Изображен играч треба све на пошту да игра, а не да лупа, да се свирка не може чути. Прво је правило: поштовати себе, ако хоћеш да добијеш великопоштовање других.“ Други један хтео је да каже какав је „трамблан“, па није могао да искаже дивоте његове. Опет један писао је своме другу, који се учио играти: „Смешно је, али је истина — теби је сада танцмајстор најважнији човек у целој Европи.“

За игре, које су на форму „трамблана“, ево шта је још Хорације казао: „Пола незрела девојка учи јонске бестидне игре.“

Како се у тим играма вређа женска невиност, знаће добро они који играју, а ја не могу казати, него просто осудити, као што ће сваки пријатељ врлина радити. Не усвојајмо све туђе, јер од чега се ми морамо стидети, с оним се Француз поноси. Неки Француз рекао је једноме: „Господине, ви скачете; ах само се у Француској игра, само тамо раде то ваљано.“

Да бог да тако никад не рекли за наше Српство! —

(Свршиће се.)

С М Е С И Ц Е.

(С п е к у л а ц и ј а.) Начелник париске полиције добио је пре неки дан телеграм овог садржаја: „Цар је (Наполеон) овај час пао с коња и убио се по глави. Објавите то одма на берзи.“ На телеграму беше потписано име првог дворјанина царевог. Господин Петри, како је примио телеграм, похита сасвим поплашен државном министру, где се извести, да је тај глас не истинит, и да га је по свој прилици неки спекулант за оружје на берзи хтео употребити.

(П а п и р.) Од хартије се праве новци, крогнови, шешири, циви за чесме, а сад је отворена у Америци фабрика, у којој праве чарапе од папира.